

ζητή και Δημότικη Μετάφρ. Λένα Ἀρβανίτη Ἀθή-
να 1902 σελ. 27 κ. ἀ.), ὁ συγγραφέας τῆς «Ξε-
νηλασίας ἢ Ἰστούλειας» καὶ τοῦ Die Lehnwörter
der Mittelgriechischen Vulgärliteratur Κας Μανώ-
λης Τριανταφυλλίδης (πού ὠμάλυνε τὴ γραμματικὴ
καὶ κανόνισε τὴν ὀρθογραφίαν τοῦ βιβλίου τῆς Κας
Π. Σ. Δέλτα «Παραμύθι χωρὶς ὄνομα» Λονδίνο
1910), ὁ διευθυντὴς τοῦ Σχολείου τοῦ Ὀμίλου Κας
Ἰ. Δελμούζος καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ

Η ΑΜΟΡΦΗ ΣΟΦΙΑ

Ἴδού μὲ τί τρόπον ἦ Διοτίμα, σοφὴ γυναίκα Μαν-
τινειώτισσα, κατέρθῃσθε νάποχτήσῃ ἕνα ἐμῶσιμα τῆς
Ἀθηναῆς, ὄνομαστό γιὰ τὸ ἔλειπε κάθε γνώρισμα
τοῦ προσώπου:—

Ἡ Διοτίμα εἶτανε καὶ ἰέρεια, σὲ τί, κανεὶς δὲν
ξέρει ἀκριβῶς. Μὰ τὸ ἀξιῶμα τῆς ἔδωκε τὴν εὐκαι-
ρίαν νὰ γνωρίσῃ λογίης-κοπῆς σημαντικὰ πρό-
σωπα, σὺν τῷ Σωκράτῃ, τὸν Ἀλκιβιάδῃ, τὸ Ζήνω-
να, τὸν Πρωταγόρα, τὸ Γοργία, καὶ κάμποσους νέ-
ους μὲ πολὺ μυαλὸ πού καταπῆσανε στὸ τίποτα.
Ἡ συναναστροφή τους ἔδωκε καὶ σκόρπισε κάθε μά-
ταια πρόληψη ἀπὸ τὴν ψυχὴ τῆς Μαντινειώτισσας
Ἰέρειας· κ' ἐνοιῶσε μέσα τῆς αὐτὴ πῶς ἦ μόνῃ
Σοφία πού θὰ μπορούσε ἴσως νὰ λατρεύῃ αὐτὴ καὶ
νὰ διακονῇ, ἔπρεπε νὰ εἶναι Σοφία ἐντελῶς καὶ ἀ-
ποκλειστικὰ δική τῆς.

Ἀφοῦ τὸ ζήτημα εἶταν ἔτσι, τράβηξε μιὰ μέρα
στὸ ἐργαστήρι τοῦ Φειδία, πού, ἔπως τὸ ξέρουν ὅ-
λοι, ἔπαιρνε παραγγελίες γιὰ κάθε εἶδους θεότητες,
μεγάλαι καὶ μικρές. Καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τῆς
κάμῃ ἕνα εἶδωλο τῆς Ἀθηναῆς σὲ μέγεθος πού νὰ
ταιριάζῃ στὴν καπελλοθήκη τῆς, καὶ μὲ τέτοια γνω-
ρίσματα τῆς μορφῆς πού εἵκοιλα νὰ ξεχωρίζουν ἀπὸ
τὰ γνωρίσματα τῶν εἰδωλῶν πού εἶχανε μείνει ἀπ'
τὸν παλιὸ καιρὸ καὶ τὰ λάτρειαν ἀκόμα τὰ κοπάδια
τοῦ λαοῦ. Ὁ Φειδίας εἶχε ἀκούσει τὸ φίλο τοῦ Σω-
κράτη νὰ κἀνῃ λόγο γιὰ τὴ Διοτίμα, καὶ τοῦ εἶχε
μάλιστα περάσει ἀπὸ τὸ νοῦ, πῶς, καθὼς μπορεῖ νὰ
γίνεταί μὲ τίς κυρίες καὶ τοὺς φιλόσοφους, ὁ σοφὸς
εἶχε ἀποδώσει ἀκεταῖος δικούς του στοχασμούς στὴ
Μαντινειώτισσα Ἰέρεια. Ὁ Φειδίας τῆς ἔταξε νὰ
κάμῃ τὴν παραγγελίαν τῆς μὲ πολλὴν του χαρὰ. Καὶ
ἅμα πέρασαν ἔχθρ' ἡμέρες, ἦ Διοτίμα ξαναπῆγε στὸ
ἐργαστήρι του. Τῆς παρουσιάσανε ἕνα εἶδωλο τῆς
Ἀθηναῆς, πολὺ λαμπρὰ σκαλισμένο ἀπὸ καρῶδι ἀρά-
πικο, πού συνταίριαζε, μὲ τὰ καντυλογραμμένα μέ-
λη τῆς καὶ τὴ χαριτωμένη φροσιὰ τῆς, ὅλα τὰ
παισιγνωστὰ χαρίσματα τῆς Περικλειανῆς σχολῆς

τῆς γλυπτικῆς. Ἡ Διοτίμα ἔπιασε τὸ εἶδωλο στὸ
χέρι τῆς καὶ τὸ γύριζε καὶ τὸ ξαναγύριζε θαμά-
ζοντας.

— Ἦνα μόνο δὲ μοῦ πολυαρέσει, εἶπε ὕστερ'
ἀπὸ λίγο. Αὐτὴ ἔδω ἦ κεφαλὴ πού τῆς κάματε δὲν
ἔχει λιγάκι, ἔπως θὰ λένε ἀργότερα οἱ ἀρχαιολό-
γοι (γιατὶ ἐγὼ ἔχω τὸ προφητικὸ δῶρο, ξέρετε), λι-
γάκι τὸν τύπο τῶν ὑποχθονίων θεοτήτων;

— Ἴσως, μιὰ ἰδέα, ἀποκρίθηκε ὁ Φειδίας· νὰ
τὴν ἀλλάξουμε, ὡς τὴν ἐρχόμενη Τετάρτη.

Τὴν ἄλλη Τετάρτη, ἦ Διοτίμα πρόσταξε νὰ ζέ-
ψονε τὸ ἄρμα τῆς καὶ ξαναγύρισε στὸ ἐργαστήρι.

— Δῆτε νὰ μὴ μὲ πάρετε γιὰ παραπολὸν μεγά-
λο μπελά, cher maître, εἶπε, ἀφοῦ στάθηκε
λίγο· μὰ, αὐτὴ ἔδω ἦ καινούριε κεφαλὴ εἶναι—δὲν
εἶν' ἔτσι;—τόσο-δὰ, νά, λιγούλακι, ἀπαράλλαχτη
μὲ κεφαλὴ Ἀφροδίτης. Ὡ, δὲν ἔχω καμιά προκα-
τάληψη μὲ τὴν Ἀφροδίτη—μόνο... νά, ξέρετε,
εἶναι δικὰ τῆς ἀγάλματα στὰ ψαράδικα καὶ σὲ τέ-
τοια ἐλεεινὰ μέρη, πιστεύω, καὶ οἱ ἑταίρειες... Μὰ,
θάξιζατε, τί νὰ σὰς πῶ! νὰ τὴν ἀλλάξετε.

— Πάει καλά, εἶπε ὁ Φειδίας· νὰ ποῦμε τὴ
Δευτέρα πού μὰς ἐρχεται;

Ὅταν ἔμωσ ἤρθε κείνη ἡ Δευτέρα, κ' ἦ Μαντι-
νειώτισσα Ἰέρεια πῆζεψε στὸ ἐργαστήρι, νέο ξαρνι-
κὸ τὴν περίμενε.

Ἀλόγον τιμῆς, εἶπε ὁ Φειδίας, αὐτὸ, ἀγαπη-
τῆ μου κυρία, δὲν εἶναι, ἀληθινά, δικό μου λάθος.

Γιατὶ ὁ μαθητὴς του (ὁ Κάλαμης, πιστεύω· ἐ-
ξὸν πιά, ἂν εἶτανε δάσκαλός του ὁ Κάλαμης!) εἶχε
ταιριάσει στὸ εἶδωλο τῆς Ἀθηναῆς ἕνα πολὺ κομψὸ
κ' ἐκφραστικὸ κεφαλάκι Σειληνοῦ.

— Θάχετε ἀντίρρηση νὰ πῆτε τοῦ κάλφα σὰς,
εἶπε ἡ Διοτίμα μὲ πολλὴν λεπτότητα, πῶς, ἅμα κα-
ταπιάνεται νὰ κολλήσῃ κεφάλια στὴ μικρὴ μου θεὰ
τῆς Σοφίας, τὸ σωστὸ εἶναι νὰ μὴν εἶναι πιωμένος;

— Ἀγαπητῆ μου κυρία, διαμαρτυρήθηκε ὁ
Φειδίας, ἔχετε μπροστά σας τὸν πιὸ ταπεινωμένο ἀπ'
ὅλους τοὺς ταπεινοὺς σας δούλους. Ὁ Κάλαμης θὰ
περάσῃ μὲ φωμὶ καὶ νερὸ δέκα μέρες, καὶ θὰ φρον-
τίσω ἐγὼ ὁ ἴδιος γιὰ τὴν νέα κεφαλὴ τοῦ εἰδωλοῦ,
πού θάχῃ τὴν τιμὴ νὰ προσεδρεύῃ στὸ ἰδιαίτερό σας
προσκυνητάρει· καὶ αὐτὴ τὴ φορά, θὰ λάβω τὴν εὐ-
χαρίστηση νὰ σὰς ἰδῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος στὴν κατοικία
σας.

Ἄμα πέρασανε δυὸ ἑβδομάδες, ὁ οἰκονόμος τῆς
Διοτίμας ὠδήγησε μέσα, ὄχι δίχως κάποιον τοῦ ἀγ-
δία, τὸ σεβάσιμο μὰ κάπως ἀκατάστατο γλύπτη πού
στόλισε τὸν Παρθενῶνα.

— Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ λάβω μόνῃ μου τὴ
χαρὰ, ἀγαπητῆ μου, ἀκριβέ μου γέρο-Φειδία, —
φώναξε δυνατὰ ἡ Μαντινειώτισσα Ἰέρεια, καὶ ἄρ-

χισε νὰ ξετυλίγη τὸ τσιγαρόχαρτο ἀπ' τὸ ἀγαλματάκι τῆς Ἀθηνᾶς.

Ὅταν ἔμως τὸ ξετύλιξε, φοβερὴ βασίλειε σιωπῆ. Γιατὶ τὸ ὁμοίωμα τῆς Ἀθηνᾶς, ποὺ κρατοῦσε ἡ Διοτίμα μὲ τὸ χέρι ἀπλωμένο γιὰ νὰ τὸ καμαρώσῃ, εἶχε ἀληθινὰ ἓνα πολὺ τακιαστὸ κράνος μὲ τρεῖς χίμαιρες φιλόκαλα κουλουριασμένες γύρω στὰ κάμηλοπουλένια φτερά· εἶχε μάλιστα καὶ πρόσωπο μὲ λιγνεκαμωμένο πηγούνι καὶ κομφό, πλακωτὸ αὐτάκι δὲν εἶχε ἔμως κανένα γνώρισμα, οὔτε μάτια, οὔτε μύτη, οὔτε στόμα - τίποτα!

Ἡ σιωπὴ βάσταξε πολὺ, καί, γιὰ κάθε ψυχὴ λιγώτερο ἀτάραχη παρὰ τὴν ψυχὴ ἑνὸς ἀρχαίου ἔρμολόφου, θὰ εἶτανε φοβερὰ βασανιστικὴ.

— Φοβοῦμαι, εἶπε ἡ Διοτίμα, φοβοῦμαι πὼς ἔχω ὑποχρέωση κάποιου νὰ εἶμαι κατὰ τίς τρεισήμεσι, cher maître· μοῦ κάνετε τὴ χάρη νὰ κροῖσετε τὰ παλαμάκια γιὰ νὰ ἰδῶ ἂν τὸ φορεῖο μὲ περιμένει;

Ὁ Φειδῖος σηκώθηκε.

— Ἀγαπητὴ μου κυρία, εἶπε πολὺ εὐγενικὰ, ἔχετε καθὼς βλέπω τὴν ἐντύπωσίν σου εἶχα ἐγὼ στὸ νοῦ μου νὰ κάμω χωρατὸ μ' ἐξίσου ἀνάρμωστη ἀνευλάβεια καὶ πρὸς τὴν Κυρά μας Δέσποινα τὴν Ἀθηνᾶ, καὶ πρὸς τὸ πολυθέλητρο ἔνομά σας. Δὲ συμβαίνει αὐτό. Ἐχετε ζητήσει κάτι ἀδύνατο νὰ γίνῃ—αὐτὸ ποὺ οἱ πολύξεροι φίλοι σας τὸ λένε μεταφυσικὸ θαῦμα, νομίζω· κ' ἐγὼ ἄδικα προσπάθη-

σα νὰ σὰς εὐχαριστήσω μὲ σειρά ἰλάκαϊρι, ἀπὸ μπαλώματα, ποῦ, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τὸ πῶ, πολλὰς κυρίες δὲ θὰ μπορούσαν νὰ τὰνακαλύψουν. Κ' εἶται δὲν ἀπομένει τίποτα γι' αὐτὸ παρὰ νὰ σὰς μεταδώσω ἓνα ἀξιοσημείωτο μυστήριον, ποὺ ἔνοῦς σας ἔ πολυμήχανος (κ' οἱ σεραπεῖς γλωσσίσσας τῶν σοφιστῶν τῆς γνωριμίας σας) θὰ λάβουνε βέβαια μεγάλη εὐχαρίστηση νὰ τὸ ξεδιαλύνουν. Δηλαδή: Πῶς, ἀπὸ κάποιον ὑπέροχο καὶ ἀνεξερεύνητον ὄρισμό, τὰ γνώρισματα τῆς μορφῆς τῆς Σοφίας πρέπει πάντα νὰ μένουν τὰ ἴδια ἔπως τὰ βλέπουμε στὰ μεγάλα εἰδῶλα ποῦ εἶναι στημένα (ποῦ, μπορεῖ νὰ πῶ, ἐγὼ βροῖθησα νὰ στηθῶνε) στὶς πλατεῖες, στὸ ναὸ ἀπάνω στὴν Ἀκρόπολι, δίπλα στὸ φάρο στὸ λιμάνι, ἀπάνω στοὺς βωμοὺς στὰ σταυροδρόμια. Καὶ κάθε εἰδῶλο ποὺ διαφέρει οὐσιαστικὰ ἀπὸ ἐκεῖνα, πρέπει, ἐπομένως, νὰ εἶναι ὁμοίωμα κάποιας ταπεινότερης θεότητος, κακοφημισμένης, ἢ κακοβλογημένης, ἢ κακοπόδαρης, - εἰδεμῆ, σὰν αὐτὸ ἐδῶ, μιὰ κακορίζικη ἀόμματα, καὶ ἀλλαχὴ κουκλίτσα, πολὺ κατάλληλο παιγνίδάκι γιὰ πρόσωπα εὐγενικῆς ἀνατροφῆς.

Ἡ Διοτίμα ἔμως ἔμεινε μὲ τὸ εἰδῶλο στὸ χέρι.

— Αὐτὸ θὰ εἶναι πολὺ διασκεδαστικὸ θέμα κουβέντας, ἄμα θὰ ξανάχω τὸ Σωκράτη καλεσμένο στὸ τραπέζι, —εἶπε μὲ συλλογισμένο ὄφρα.

(Κατὰ τὸ ἀγγλικὸ τῆς VERNON LEE)

Μετάφρ. Ν. Π.

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

“ΑΘΗΝΑΙ,, ΤΟΝΝΩΝ 16,000 ‘ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ,, ΤΟΝΝΩΝ 15,000

ΜΕ ΔΙΠΛΟΥΣ ΕΛΙΚΑΣ ΔΙΠΛΑΣ ΜΗΧΑΝΑΣ ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΑ ΕΙΣ ΑΝΤΟΧΗΝ ΚΑΙ ΕΥΣΤΑΘΕΙΑΝ ΔΟΚΙΣΜΕΝΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΟΣ 15 ΜΙΛΙΩΝ

Διαμερίσματα επιβατῶν ἀνετώτατα.—Αἴθουσαι πολυτελεῖς Α' καὶ Β' θέσεως, Καπνιστήρια, ἰδιαιτερά αἴθουσαι Κυριῶν, Μουσικῆς, Ἐστιατορίου. Νοσοκομεῖον, ἀπολυμαντικὸς κλίβανος, Δου-τρῶνες, Κουρσεῖον, Παντοπωλεῖον, Καφφενεῖον, Ζυθοπωλεῖον. ΔΕΥΤΕΡΑ ΘΕΣΙΣ καινούργης μὲ 200 κλίνας.—Θέρμανοις διὰ Καλοριφέρ εἰς τὰ διαμερίσματα τῶν Μεταναστῶν.—Ἰδιαιτερά τραπεζαρίαι Μεταναστῶν.

Ἡλεκτρικὸν φῶς, ἀσύρματος τηλεγράφος

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΚΑΤΑ 20 ΗΜΕΡΑΣ

ΠΡΟΣΕΧΗΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΜΕΣΩ ΚΑΛΑΜΩΝ-
ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ
ΤΟΥ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΥ

« ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΝ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1911

ΔΓ' ΕΠΙΒΑΤΑΣ, ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΣΑΝ ΠΑΗΡΟΦΟΡΙΑΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ παρὰ τῇ κεντρικῇ Διευθύνσει Πεσμαντζόγλου καὶ Σοφοκλέους ἀνώθεν Χρηματιστηρίου.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ παρὰ τῷ Παραρτήματι τῆς Διευθύνσεως Λεωφόρος Αἰγέως ἀριθ. 5-

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, ΣΜΥΡΝῆ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῆ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, ΚΑΛΑΜΑΙΣ, ΠΑΤΡΑΙΣ
Παρὰ τοῖς ΚΕΝΤΡΙΚΟΙΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΙΣ καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥΣ τῆς Ἑταιρίας.